

Otvorená výzva na zastavenie lovov vlka na Slovensku

8. 9. 2020

Vážený pán minister Ján Mičovský,
vážený pán minister Ján Budaj,

Vlk je na medzinárodnej úrovni chráneným živočíchom¹. Zohráva dôležitú úlohu pri znižovaní škôd spôsobených kopytníkmi v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, ktoré sa na Slovensku v posledných rokoch rátajú v miliónoch EUR.

A významnú úlohu zohráva vlk dravý i pri tlmení šírenia nebezpečného vírusového ochorenia ošípaných a diviakov – afrického moru ošípaných (AMO).

Napriek týmto prínosom, je na Slovensku možné vlka lovit².

Už pred rokom sa 29 mimovládnych organizácií obrátilo na bývalú ministerku Matečnú a bývalého ministra Sólymosa a žiadalo zastavenie lovov vlka. Výzvu organizácií podporilo aj 51 835 občanov (<http://www.ekoforum.sk/peticia/vlci>). Výzva však nebola vypočítaná. Preto sa dnes obraciame na vás, ako nových ministrov kompetentných rezortov a žiadame Vás o zastavenie lovov vlka dravého a určenie nulovej kvóty pre jeho lov v nastávajúcej poľovnej sezóne 2020/2021.

Sme presvedčení, že v súvislosti s úlohou vlkov pri udržiavaní funkčnosti lesných aj nelesných ekosystémov a ich pozitívnym vplyvom na zdravie populácií kopytníkov, ako aj z dôvodu vysokých škôd, ktoré spôsobujú kopytníky v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, je potrebné zaviesť celoročnú ochranu vlka na Slovensku. V júni 2020 už požiadavku legislatívnej zmeny týkajúcej sa celoročnej ochrany vlkov vzniesol LZ VLK v rámci pripomienkovania Návrhu zákona o poľovníctve (Pl/2020/94).

Len Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora hlási ročne škody na poľnohospodárskych plodinách spôsobené poľovnou zverou v desiatkach miliónov eur. Za rok 2017 dosiahli škody na poľnohospodárskych plodinách podľa komory 16,8 milióna eur, za rok 2018 až 19,8 milióna eur. Miliónové škody spôsobuje zver i na lesných porastoch, aj v poslednej Zelenej správe označujú lesníci ohryz zverou za „významný negatívny faktor pri obnove lesných porastov“.³

Čas potvrdzuje aj naše obavy a nebezpečné vírusové ochorenie domácich ošípaných a diviakov - africký mor ošípaných (AMO) sa postupne šíri z juhu na naše územie a zasiahnuté sú aj chovy ošípaných. Z hľadiska tlmenia šírenia AMO je potrebné čím skôr zlikvidovať choré a uhynuté diviaky, čo prirodzeným spôsobom dokážu zabezpečiť práve vlky na území, kde sa vyskytujú stabilné vlčie svorky v priažnivom stave. Podľa oficiálnych štatistik užívateľia poľovníckych revírov nedokázali lovom znížiť početnosť diviakov. Ako upozornila Štátна veterinárna a potravinová správa SR, poľovníci neprispeli podľa jej požiadaviek ani k monitorovaniu šírenia ochorenia (nedodávali vzorky uhynutých diviakov) a likvidácii ohnísk v prírode.

Od roku 2000 poľovníci na Slovensku v rámci legálnych možností usmrtili takmer 1800 vlkov. Lov vlkov pritom negatívne zasahuje do celej jeho populácie a môže ovplyvniť zloženie a následne i správanie vlčích svoriek, s vplyvom na spôsob lovov a výber potenciálnej koristi. Tento dlhodobý poľovnícky tlak sa održíkaďuje aj na zníženej schopnosti vlčej populácie rozšíriť sa práve do oblastí s vyššou početnosťou raticovej zveri.

Čiastočná územná ochrana počas poľovnej sezóny nedokáže zabrániť usmrcovaniu vlkov, ktorých teritória presahujú hranice chránených území. Problémom je tiež nelegálny lov, ktorý negatívne ovplyvňuje rozširovanie vlkov mimo súčasný areál ich trvalého výskytu a stabilizáciu vlčích svoriek.

V ďalších krokoch preto žiadame prepracovanie Programu starostlivosti o vlka vo vyššie uvedenom zmysle, **zaradenie vlka medzi celoročne chránené živočíchy a následné zrušenie pracovnej skupiny pre stanovenie podmienok lovov a určenie kvóty lovov vlka dravého**.

Zastavenie lovov vlkov a zavedenie ich úplnej a dôslednej ochrany na celom území Slovenska zvýši pozitívny vplyv vlkov na zdravotný stav diviakov a jeleňov, prirodzeným spôsobom prispeje k likvidácii prírodných ohnísk moru v populácii diviakov a tiež k predchádzaniu hospodárskych škôd.

Signatári výzvy:

1. Ing. Karol Kaliský, iniciatíva MY SME LES
2. Ing. Juraj Lukáč, LZ VLK
3. Mgr. Miroslava Plassmann, PhD., WWF Slovensko
4. Ing. Emil Grobauer, Čergovfilm
5. prof. RNDr. Mikuláš Huba, CSc. (zakladajúci člen), Slovenský ochranársky snem
6. Mgr. Miroslav Demko, Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko
7. RNDr. Michal Kalaš, Fatranský spolok
8. Mgr. Katarína Grichová, Lesoochranárske zoskupenie VLK Čergov
9. Ing. Štefan Szabó, PhD., o.z. SOSNA
10. Ing. Ľubica Trubíniová, iniciatíva Bratislava otvorené
11. Ing. Jakub Mrva, Iniciatíva Naše Karpaty, o.z.
12. Mgr. Richard Medal, Centrum environmentálnych aktivít Trenčín
13. Mgr. Kristína Hudeková, CEEV Živica
14. Jozef Chavko, Ochrana dravcov na Slovensku (RPS)
15. Mgr. Marcel Zajac, Centrum pre filantropiu, n.o.
16. Juraj Zamkovský, Priatelia Zeme-CEPA
17. Ing. Peter Medved', Nadácia Ekopolis
18. Ing. Ivana Kalafusová, OZ Prales
19. Hana Fábry, OZ Bratislava fotogenická
20. MUDr. Peter Tatár, ZO č. 6 SZOPK
21. Mgr. Katarína Juríková, Greenpeace CEE
22. RNDr. Peter Drengubiak, OZ Karpatská divočina
23. Rastislav Mičaník, Nadácia Aevis
24. RNDr. Eva Stanková, PhD., Tilia, o.z., Rajec
25. Pavel Petrás, Združenie ochranárov severovýchodného Slovenska PČOLA
26. Mgr. Rudolf Pado, OZ TATRY
27. RNDr. Pavol Surovec, Bratislavské regionálne ochranárske združenie
28. Ing. Martina Paulíková, Združenie Slatinka
29. MUDr. Juraj Mesík, Spoločnosť pre trvalo udržateľný život v SR
30. Ing. Zuzana Hudeková, PhD., Regionálne ekologické centrum Bratislava
31. Mgr. Zuzana Stanová, zvieracia ombudsmanka, Aliancia združení na ochranu zvierat a OZ Fallopia

Kontakty:

Iniciatíva MY SME LES, Hlavná 133, 080 01 Prešov
Lesoochranárske zoskupenie VLK, Tulčík 310, 082 13 Tulčík
WWF Slovensko, Medená 101/5, 811 02 Bratislava

Ing. Karol Kaliský, info@mysmeles.sk
Ing. Juraj Lukáč, LZ VLK, alfa@wolf.sk
Mgr. Miroslava Plassmann, PhD., mplassmann@wwfsk.org
Ing. Emil Grobauer, cergovfilm@gmail.com

¹V zmysle Bernského dohovoru je vlk dravý prísne chráneným druhom a je tiež druhom uvedeným v prílohe Smernice o biotopoch, ktorý si vyžaduje prísnu ochranu a vyhlásenie osobitných chránených území.

²Od 1. novembra do 15. januára v zmysle zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a kvót, ktoré určuje ministerstvo pôdohospodárstva.

³Správa o lesnom hospodárstve v Slovenskej republike za rok 2019 „Zelená správa“.